

PÅSKEDAGSGUDSTJENESTE MED NATTVERD

Fjellhamar kirke
1. påskedag 4. april 2010

Johannes 20,1-10

PREKEN

Prekenteeksten står i Johannes 20,1-10:

Tidlig om morgenen den første dag i uken, mens det ennå var mørkt, kom Maria Magdalena til graven. Da så hun at steinen foran graven var tatt bort. ²Hun løp av sted og kom til Simon Peter og til den andre disippelen, han som Jesus hadde kjær, og hun sa: «De har tatt Herren bort fra graven, og vi vet ikke hvor de har lagt ham.» ³Da gikk Peter og den andre disippelen av sted ut til graven. ⁴De løp sammen, men den andre disippelen løp fortere enn Peter og kom først fram til graven. ⁵Han bøyd seg inn og så linklærne ligge der, men han gikk ikke inn i graven. ⁶Simon Peter kom nå etter, og han gikk inn. Han så linklærne som lå der, ⁷og kledet som Jesus hadde hatt over hodet. Det lå ikke sammen med linklærne, men sammenrullet på et sted for seg selv. ⁸Da gikk også den andre disippelen inn, han som var kommet først til graven. Han så og trodde. ⁹Hittil hadde de ikke forstått det Skriften sier, at han skulle stå opp fra de døde. ¹⁰Disiplene gikk så hjem.

1. FORTELLINGEN OM DEN TOMME GRAV

Maria Magdalena sin vandring til graven påskemorgen startet sannsynligvis i Betania på andre siden av oljeberget hvor Jesus og følge hans hadde holdt til under påskeuken. Fra toppen av oljeberget skimtet hun nok bare konturene av et mørklagt Jerusalem. Bak henne, i horisonten mot Jordandalen og Dødehavet, begynte morgenrødens første lysglimt å trenge seg frem. Men selv etter en halvtimes gåtur er det fremdeles mørkt når Maria Magdalena kommer frem til graven på andre . Det er ikke tilfeldig at det er Maria Magdalena som er først ute. Kanskje kom resten av kvinnene, som de andre evangelistene forteller om, ikke så lenge etter med salvene til Jesu kropp. Maria Magdalena greide ikke vente lenger, hun våknet sikkert grytidlig, og ville til graven. Hun kunne ikke glemme det Jesus hadde gjort for henne, hun var han evig takknemlig. Han hadde reist henne opp, gitt henne verdighet, tro, håp og kjærlighet. Og ikke minst tilgivelse og aksept. Om henne sier Jesus selv i Lukas kap 7. Fordi hun har fått sine mange synder tilgitt, viser hun så stor kjærlighet.

Hun hadde nok ingen plan for hvordan steinen foran graven skulle flyttes, men det trengtes heller ikke. Den var rullet bort. Jesus var ikke der. Hennes tanke kunne virke og ha vært at noen har stjålet liket eller tatt det bort ett eller annet sted. Hun løp av sted og fortalte det til Peter og Johannes, lederne i disippelflokken. De også løp til graven for å se selv, og all denne løpingen forteller i seg selv om at dramatiske ting er i ferd med å skje. Den yngre Johannes kom først. Men i respekt for Peter, eller for graven, gikk han ikke inn. Men han bøyd seg inn og så linklærne ligge der. Peter derimot gikk inn i graven. Kanskje fordi han som lederen skulle gå først, men mer kanskje fordi Peter var en frimodig og handlingsrettet mann. Der inne så Peter at linklærne og kledet Jesus hadde hatt over hodet, lå pent sammenrullet hver for seg. Hvilket ikke tyder på noe hastig gravrøveri av noe slag.

Så kom Johannes også inn i graven. Han så sikkert det samme som Peter, men han gjorde også noe mer. Han trodde. I løpet av påskedagen og dagene etter nådde denne troen stadig flere i disippelflokken og vennene rundt Jesus. Frem til da hadde de ikke forstått det Skriften sier, at han skulle stå fra de døde. Men nå som de så det, vokste troen frem i blant dem. Jesus Kristus, korsfestet og oppstått fra de døde.

2. DEN KORSEFESTEDE OG OPPSTANDNE

Jesus Kristus som den korsfestede og oppstandne, er kjernen i kristen tro. Det finns ingen kristen tro som ikke bekjenner Jesus som nettopp korsfestet og oppstått. Korset er det mest sentrale kristne symbolet fordi det gir oss påskens skjellsettende hendelser. Den korsfestede Jesus som soner all verdens synd, og den oppståtte Jesus som seirer over døden. I dåpen merkes vi med korsets tegn til et vitnesbyrd om at vi skal tilhøre den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus og tro på han. I nattverden feirer vi Jesu fullbrakte offer på korset og seierrike oppstandelse. Det finns ulike syn på dåp og nattverd, på etiske spørsmål og kirkens ordninger. Men det finnes ingen kristen eller kristen kirke som ikke bekjenner Jesus som den korsfestede og oppstandne.

Men det er ingen enkel bekjennelse. Det er veldig lett å tro på døden. Veldig lett å tro på ondskaper, lidelsen og korsfestelsen langfredag. Den kjenner vi igjen i vår verden i dag. Den merker vi. Det er verre med oppstandelsen. Den ser vi ikke på samme måte.

Som prest lever jeg i denne spenningen gjennom begravelser og møte med de pårørende. Det er en veldig spennende del av samtalen med de pårørende når vi kommer inn på hva vi tenker om døden og om det er noe mer. Det er mange som undres over det, og håper det er noe mer, ønsker det er noe mer. Tror det er noe mer. Og en god del som ikke kan se for seg at det kan være noe mer. Som prest er jeg i meg selv like liten som alle andre stående ved en kiste. Aldri er troen min så naken og avkledd som da. Og aldri er jeg mer trygg. Fordi det blir så tydelig for meg at alt jeg er og gjør hviler i tilliten til at vitnesbyrdet til Maria Magdalena, Peter og Johannes er sant. De som gikk sammen med han, så hans undermakt, hørte han tale, se han henge på korset, så den tomme graven, som møtte Jesus levende. De trodde og den troen er blitt min. Troen henger ene og alene på at Jesus døde og sto opp igjen. Det tror jeg på, men den eneste som kan garantere for det og gi det kraft er Gud selv.

Avisen Vårt Land har før påske presentert en spørreundersøkelse om det norske folks tro på oppstandelse. 31 % tror, 26 % er usikre og 43 % tror ikke. Noen har kommentert det nedslående i at under halvparten av kirkemedlemmene tror på en av kirkens mest sentrale dogmer. Jeg leser det helt motsatt. Overført på Lørenskog menighets befolkning er det statistisk sett ca 4 000 som tror på oppstandelsen og 3 500 som er usikre. Det er jo fantastisk tall som sier noe om hvilket enormt potensial vi har og store muligheter og utfordringer til å nå lenger ut. Greier vi det til en viss grad vil vi fort trenge mer gudstjenester enn kl 11.00 og Idyll kl 17.00 hver søndag for å få plass til alle. Og de nye undervisningskveldene for nysgjerrige voksne holder det ikke å ha noen få kvelder i året.

3. PÅ SPORET AV OPPSTANDELSEN

Jeg aner oppstandelsen i naturens gang. Vi har jo hatt en fantastisk vinter, så fremt man liker vinteren. Nå er det vel knapt noen av oss som ikke er lei av snøen. Men uansett hva vi tenker om vinteren kjenner vi alle gangen og vekslingen i årstidene. Vår, sommer, høst og vinter følger på hverandre som en indre klokke i skaperverket. Vi lever med årstidene som en innvevd del av hele vårt liv. Humør, energi, allergi, og gjøremål er noe av det som preges av årstidenes gang og veksling.

Dypt i oss ligger da også en visshet om hva som kommer. Vi vet det blir sommer etter vår, vi vet at høsten kommer deretter. Den sterkeste overgangen er vel fra vinter til vår. Når høstens avblomstring og død i naturen besegles av harde kuldegrader, isende snø og vind. Alt virker dødt og goldt, kaldt og

uten liv. Selv midt på mørkeste, kaldeste og livløse vinteren så vet vi at snart kommer våren. Snart spirer det nytt liv frem. Jorden våkner til liv, varmen kommer igjen, dyrelivets summing i skog og mark vokser frem. Det er vår og snart blir det full sommer! Fantastisk!

Dette er også et bilde på livet i Guds rike. Livet kan beskrives med årstidene vår, sommer, høst og vinter. Med døden er vinterens tid kommet. Den kan kjennes tung å møte. Kald og mørk, og livløs. Men det slutter ikke her. Det kommer en ny vår. Det som vi så inderlig vel kjenner fra årstidene på jorden skjer også i Guds rike. Etter vinter kommer vår.

På vår del av jordkloden faller påsken sammen med vårens frembrudd. Når de første vårtegn viser seg ut i naturen feirer vi at livet vant over døden, at livets krefter var sterkere enn dødens krefter, at Jesus ikke kunne holdes i dødens grep. Når Guds skaperverk har oppstandelseskraften i seg, nytt liv, hvorfor skulle ikke kronen på skaperverket, mennesket, da også få del i det? Jeg aner oppstandelsen i naturens gang.

Jeg aner oppstandelsen i kirkens eksistens. Livredde, forvirra og desillusjonerte disipler opplevde noe påskedag og dagene etter som forandret alt. Plutselig var de ustoppelige i sin brennende iver etter å fortelle om en levende Jesus Kristus som Gud hadde reist opp fra de døde. Trusler på livet løs bet ikke på dem. Med unntak av Johannes forteller den kirkelige tradisjon vel at alle disiplene ble drept for sin tro. Kraften i deres overbevisning vokste videre, og den har stått seg helt til i dag. En av konfirmantene som ble døpt i går, påskennatt, sa det sånn: "Når så mange har trodd og tror på Jesus må det være noe i det." Jeg aner oppstandelsen i kirkens verdensvide nærvær.

Jeg aner også oppstandelsen i fellesskapet mellom mennesker og ikke minst i menigheten. Når kjærligheten mellom mennesker gjør at folk får ny tro på seg selv og livet. Da aner jeg oppstandelsens krefter. Når tilgivelsen mellom mennesker gjør at mennesker på ny finner fred med hverandre og kan begynne på nytt. Da aner jeg oppstandelsens krefter. Når vi samles i kirken om Jesus, hans kjærlighet og omsorg, hans nåde og tilgivelse, hans store kjærlighetsoffer og seiersrike oppstandelse. Da aner jeg oppstandelsens krefter. Når vi sammen lytter til Guds ord, vender oss til Gud i bønn, når vi hengir oss i lovsangen og tilbedelsen av vår allmektige Gud og Far, vår frelser og bror Jesus Kristus og den livgivende Hellige Ånd. Da aner jeg oppstandelsens krefter. Når vi lovsyngende kneler ved nattverdbordet og får smake Guds kjærlighetsfulle offer og seierrike oppstandelse for min skyld. Da aner jeg oppstandelsens krefter.